

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СВІТОВА МУЗИЧНА УКРАЇНКА

Спеціальність	В5 Музичне мистецтво	
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії	
Освітньо-наукова програма	підготовки доктора філософії «Музичне мистецтво»	
Рік навчання	1	
Семестр	2	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Драч Ірина Степанівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Завідувач кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Drach.pdf iryna.drach@num.kh.ua
Анотація	Навчальна дисципліна «Світова музична українка» – відгалуження музичного джерелознавства, яке спрямоване на пошук та вивчення джерел, що зберігаються за межами України і відтворюють музичну спадщину українців, а також включає ознайомлення з документальними та архівними ресурсами, що зберігаються у світових центрах і вміщують контент щодо історій України, її інтелектуального, культурного та духовного життя.	
Мета дисципліни	Формування системи знань про існування українських громад у світі, їхній внесок у світову культуру та науку, а також опанування методами пошуку та аналізу джерел з історії	

	української музичної культури в закордонних архівах і бібліотеках.
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичного мистецтва та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН2. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми музичного мистецтва українською мовою та мовою країн Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН3. Застосовувати загальні та спеціальні методи музикознавчої науки, а також методологію наукових досліджень у власних наукових розвідках у сфері музичного мистецтва та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН4. Аналізувати і прогнозувати основні тенденції руху національної свідомості і культури в контексті загальноцивілізаційного поступу.</p> <p>ПРН5. Використовувати методику музикознавчого аналізу в процесі дослідження музичних творів.</p> <p>ПРН6. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з музичного мистецтва та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних та інших досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань.</p> <p>ПРН7. Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері музичного мистецтва.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 2. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність ініціювати, планувати, організувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем у сфері музичного мистецтва, досягати наукових результатів, які створюють нові знання і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.</p> <p>СК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері музичного мистецтва, інтегрувати знання з різних галузей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p>

	<p>СК3. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітній та науковій діяльності.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також аналізувати, оцінювати та прогнозувати культурні явища і процеси.</p> <p>СК7. Здатність усно і письмово обговорювати результати досліджень українською мовою та мовою країн Європейського Союзу.</p>
Професійні кваліфікації	<p>ПК3. Здатність розробляти та удосконалювати зміст освітніх компонентів.</p> <p>ПК4. Здатність розробляти та удосконалювати навчально-методичні матеріали.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Світова україніка як наукова дисципліна у полі Ukraine Studies.</p> <p>Тема 2. Міграційні процеси як фактори, що формують напрямки трансляції та асиміляції національного культурного досвіду («Щедрик» М. Леонтовича \ «Carol of the Bells» П. Вільховського); «Чорні брови» С. Воробкевича \ «O siglia nere» А. Симонетто).</p> <p>Тема 3. Український мелос у інонаціональному відтворенні («Їхав козак» С. Климовського у музиці Л. Бетховена, Й. Гуммеля, К. Вебера, Г. Доницетті). Дослідження Я. Сорокера.</p> <p>Тема 4. Українські жанрові форми у світовому музичному мистецтві («Думка»: Ф. Шопен, А. Дворжак, Л. Яначек, Б. Мартіну, «Dumki Suite» Sylvia E. Hazlerig).</p> <p>Тема 5. «Українські сувеніри» у творчості зарубіжних композиторів (Ф. Ліст, К. Шено, Л. Десятников).</p> <p>Тема 6. Українська поезія у музичному втіленні зарубіжних композиторів.</p> <p>Тема 7. Українські історичні сюжети у європейській культурі («Мазепа» Дж. Байрона, В. Гюго, Ф. Ліста, де Гранваль, «Тарас Бульба» Л. Яначека, Р. Глієра).</p> <p>Тема 8. Музично-сценічні візії України у зарубіжних оперних та балетних виставах</p> <p>Тема 9. Музична репрезентація України і українців у зарубіжному кінематографі.</p> <p>Тема 10. Творчий проєкт: «Репрезентація української музики у світовому просторі».</p>
Види занять	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Практичний метод у поєднанні з наочним методом (демонстрація й обговорення презентацій, таблиць, малюнків на практичних заняттях); словесний метод (бесіда, дискусія), робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування,

	<p>складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційними); самостійна робота (підготовка коротких доповідей, діалогів, виконання практичних завдань як резюме практичних занять, написання есе, підготовка розгорнутої доповіді за темою наукового дослідження); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти тощо.</p>
<p>Форми, методи та критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (має 60 балів): підготовка доповідей за темами; участь у обговоренні концептуальних проблем на практичних заняттях, написання есе.</p> <p>Семестровий контроль (має 40 балів): екзамен – 2 семестр у формі захисту творчого проекту на тему: «Репрезентація української музики у світовому культурному просторі (на прикладі матеріалу за вибором)».</p> <p>Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>З критеріями оцінювання навчальних досягнень під час семестрового контролю та порядком накопичення балів здобувачів ознайомлюють на першому аудиторному занятті, а також за посиланням:</p> <p>https://docs.google.com/document/d/1DBDDVkb4H3GugQF-yacB6EKETv4QLQpAwVjWGIQ1Ic/edit?usp=drive_link</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, надання посилань на Google-диск.</p> <p>Від здобувачів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом та обов'язкове виконання різних видів завдань.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>

Рекомендовані джерела інформації

- Нудьга, Г. (1997–1998). *Українська дума і пісня у світі* (Кн. 1–2). Львів.
- Сорокер, Я. (1995). *Ukrainian musical elements in classical music*.
- Сорокер, Я. (2012). *Українська пісенність у музиці класиків: Навчальний посібник*. Вінниця.
- Шульгіна, В. (2009). *Музична україніка: Монографія*. Київ.
- Зубатий, О. (1998). *Історія української діаспори*. Київ.
- Трощинський, В., & Шевченко, А. (1999). *Українці у світі*. Київ.
- Драч, І. (2021). Львівські музичні враження на сторінках щоденника Алана Беннета. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*, 59, 9–21. <https://intermusic.kh.ua/vypusk59.pdf>
- Драч, І., & Чернявська, М. (2021). Музична україністика: історичний, теоретичний та освітньо-педагогічний виміри. У *Modern Ukrainian musicology: From musical artifacts to humanistic universals* (с. 271–294). Riga, Latvia: Baltija Publishing.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Світова музична україніка», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 9 червня 2025 року, протокол № 9.